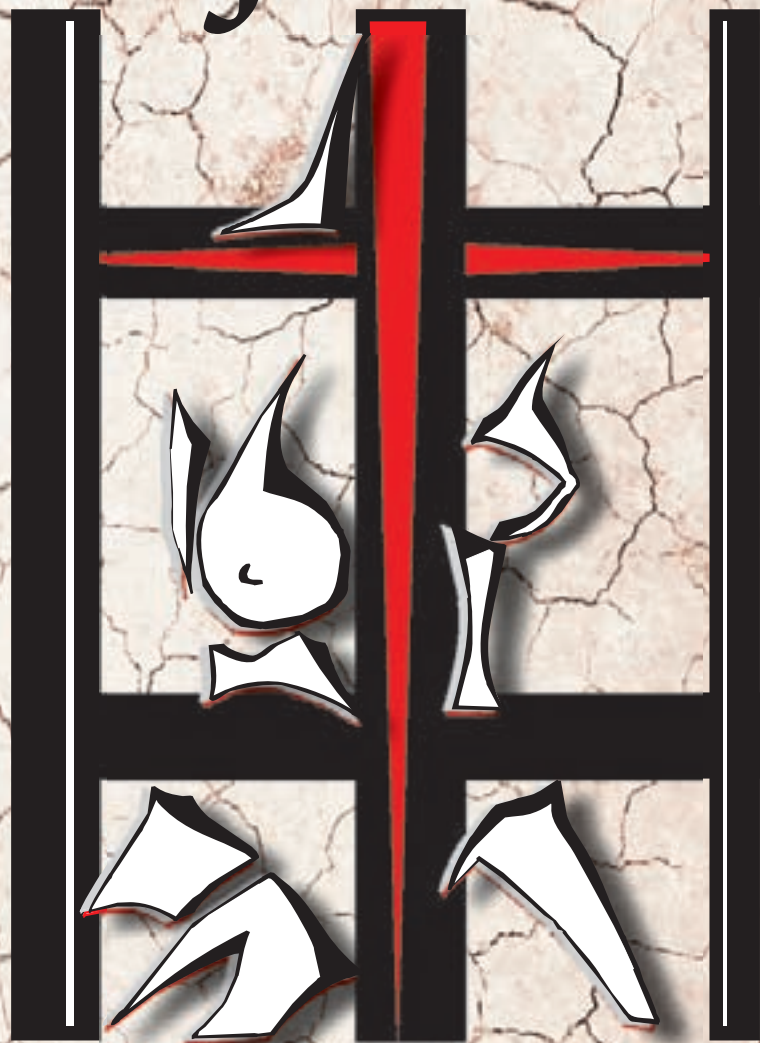

ТАЈТЕ

Миљана Коматина

Милијана Коматина

ТАЈГЕ

Београд, 1999. год.

Уредник
Војислав Брковић

Рецензенти
Јасмина Малешевић
Александра Слађана Милошевић

Електронска обрада књиге
Маја Томић
Јасмина Малешевић
Београд, 2013

ПРВИ ПОЉУБАЦ

*Сваког пролећа, прогони ме чудна старица. Није зла...
Није ни добра вила. Дању се гуши од камења. Ноћу бунца и
тражи моју руку.*

*Из пристојности, прво сам јој доносила небо са планина.
Истеривала мраве из очију. И тек у смирај, почех да копам
гроб.*

*И када је већ изашла до пола, одједном врисну. Расече ми
руку, безубим сновима. Намигну, заклонивши свет, језиво
дугачком косом.*

Тада схватих, да ће своја сећања, исписати мојом крвљу.

**Од свог постанка, храстови су црни или луди. Ко ће се
где родити, зависи од стабла на које пљуне Бог.**

...На камен, села Милијана. И поче горко плакати... Њој
долази млади Принц...

Он има тринаест година. Његов коњ је гиздави колац. Она
има једанаест година. И коња од буковог прућа.

Он гари бркове, презрелом купином. Накривио капу, са
црним ободом. Па милује, четири оцила.

Мало даље, скривена под црним велом, она, румени образе,
згњеченом копривом...

Пресијава се Сунце, у очима стада. Чобани препуног срца и
празног стомака, ките шупљину букве. Ту је олтар... Удаје
се Милијана... Никад рођена, двапут крштена, најпркоснији
је камен. Испод храста, склонила је коњско ребро, бабин
чешаљ, грумен угрушаног злата.

Дечија игра као да је стварност. Она је испрошена. Вију

грлени сватови. Сикћу опијене шарке. Младожења, најлепши међу чобанима, ослушкује, шуштање храста.

Тог несрећног дана, требало је да буде њихова свадба. Милијана, ништа не чује. Ништа не види. Помисао о љубави, претаче кроз раскршћа. У себи назире, неоткривена пространства.

Неозбиљни у свом болу, преозбиљни у радости, пристижу кићени сватови. Закликташе орлови из дубина... Замирисаше планине ббне.

И онда... пуче земља. Пуче буква. Пуче небо. Надвише се над каменом, бескрвне птице.

Милијана пружица усне. Уместо пољупца, на сапи њеног пружа, падоше, младожењине откинуте ноге.

Од хладноће, усне јој се скупише. Од удара, срце поче да се шири...

Од свог постанка, храстови су црни или луди. Ко ће се где венчати, зависи од стабла, на које падне крв.

Јасмина Малешевић

*Жена је тајга
Непрегледна и неистражена*

ТАЈГЕ

ПРАЗНИК ЗА ДУШУ

Поведи ме тамо
Гдје су виле тимариле ате
Да дочекам једвачека на кончама
Да јабуку бачим преко крова
Да додворим свекра и свекрву

Одведи ме пред брвнару
Гдје грутке полож плету
Од зеленог типца и борике
Да млијеком праг окупам
И заогњим огањ пољупцима

Поведи ме на Кучка корита
Гдје ђевојке с јунацима
Снијевају пастухе крилате
Да поведем коло ђеверима
Заовама јаглуке извезем
И запјевам пјесму
За облаком Сунце зађе

Поведи ме тамо
Гдје се вуци удварају звијездама
Гдје литице љубе Мјесец
Гдје стијене кликћу с орловима
Гдје је Сунце род најближи

Поведи ме тамо
Гдје се брда с небјесима брате
Да стокори колач
С јетрвама подијелим
У темељ постељицу утемељим
Да се бразда сјемену насмије

ЖЕДНА ПЈЕСМА

Буди ме пољубац знан
Сан слијепог сапутника
Буди зјеница просјака
Змија
Да се отрови напијем
Буди ми благ дан
Ат са златном гривом
Ружа без трна
Да од мириса умрем
Буди анђео у паклу
Тишина и пријекор
Пјена
Заљубљене животиње
Жеђ у тамници
Буди ми зрно наде

Духовно и световно
Бол је старија од љубави

САПЛИТАЊА

Згрчена у себи
Сједим покрај огњишта
Испод зачађалог крста
И крсне славе
Често се саплићем
На дјечије стопе
Поваздан зурим у ватру
Која се не гаси
Ноћу подјарујем пламен
Дим се у злу и добру
Вије над кућама
Наша кућишта
Миришу на плијен
Лако нас пронађу
Пријатељи и непријатељи
По оштром заудару
Од памтивијека
Испод стрехе остављамо
Помало дробљења за змију
Која чува огњиште
Голо и ледно
На раскршћу

ГРАДИНАР

Каквој си то ватри
Својим пепелом
Морао да платиш

Колико зимâ има лед
Када се у срцу топи
Како шеташ
Од уједа до смрти
Невиђен ни од кога

Остао си снијег
Топла љета
Последњи градинар
Времену
Које неће ничије бити

НЕПРЕБОЛ

Од тебе рана не зараста

Још данас те чекам
У последњој голотињи

Очи су ми празне
А цио свијет
У њима

НОЋ

Ноћас
Звијезде скидају
Мрак са очију
Ноћас
Мјесец љуби
Црнопуту планету

Ноћас моја тројеручица
Кроз трепавице
Претаче подземна врела

Земља у земљу пропаде
Планине бдне
Забрадиле црне шамије
Саткане од старих омчи

Муње ноћас плету
Покровце
Од јаблана и морача
Нема другог бога
До бога
Ноћас Сунце плаче

Не дајте ми да кукам
За вама
Очи моје расељене

Ноћас се небо злати

ПОДОЈИ ВРЕМЕНА

Моја дојиља
Није имала бијели шешир
Она је на глави носила
Пуну штругљу здравља
Са извора Студенице

У рукама крамп и пушку
Испод десне мишке
Бреме дрва
Испод лијеве колијевку

Она никад није миловала
Дирке на клавиру
Она је руковети жита
Успављивала преко српа

Рађала у јаслама
Знојем пелене прала
У крв
Кору хљеба умакала
Као кртица кртила земљу

На раонику спавала
Гледајући у небо
Кроз отшкринуте капке

КЛАТНО

Све нове године
Дочекујем у старој кожи
Са отровом под језиком
Цвијеће је плакало за мном
До пред саму зору

Чекам здравичаре
Да ми наздраве
Да нам дуго и дуго живиш
И преживиш
Све што си доживљела
Наша драга малоумнице

Чекам гробаре
Да ми честитају
Надгробно знамење
Са посветом позлаћеном
Била би боље да те није било

Чекам освајаче
Да свијетла погасе
Неко да ми шапне
Јеси ли сама

Сама скачем себи у загрљај

Одговорих новој
Шездесет деветој години

МЕДЕНИ МЈЕСЕЦ

Док кошава плодове буди
Ја и мој циганин бекрија
На другој страни живота
Седламо дивље коње

Младожења на небу Сунце
Млада на земљи ноћ
Звечарка прапорцима
Буди жал за младост

Смрт наздравља свадбарима
Коловођа разбија чаше
Пуне лудила и страсти

Пуца Сунце пуца Земља
Пуца дрво пуца камен
Вришти медени Мјесец
Мутна ријека
Ваља жедни врисак

Земљо окамнице
Бусен сам са твојег гроба

ВИЈЕНАЦ СНА

Ту си негде у чекању
Наслућена сјенка
Стрепња у заласку ока
Чежњом изливена

Ту си негдје у пролазу
Врзина у вјенцу сна
Ријеч обећана
Поскок у души

Ту негдје
Ћутиш у кајању
Огрнут златним руном

МРАК

Испуњену понижењем
Страх ме разара
Испред напуштеног зида
Тумачи признају
Сакаћење мојих снова

Ослоњена на двије празнине
Право их у очи гледам
Тамјан свечано догоријева
Дим мирише на душу
Прикланог пастира

У одложеном времену
Шкрипи цјелина
Заборављеног памћења
Да је тај леш био човјек
Пун живота

Ништа се не мијења
На сабласном обрису
Ноћ замркне
Дан осване
Све се мисли слијевају
У једну никад више

НАРЦИС

Написала бих пјесму о теби
Проткану руменим сном
Али како да сазнам
Да нијеси далтониста

Написала бих пјесму о нама
На латици бесмртног цвијета
Али како да сазнам
Да нијеси отрован нектар

У твојој наслади
Пољупци остају пусти

Од твојих зуба
Остају црни трагови

Растрзани од уста до уста

МАТИ

Не могу да корачам
Стопе твоје су тијесне
За мој ход
Не могу да ткам шаренице
Боје су се замрсиле
На разбоју расушеном
Мрамор нити и вратила
Згаснуо у процијеп мотавила
С пјесмом гребенаља
Не могу да рашчешљам руно
Под капцима ткаља
Хлеб се на тканици охладио
Јагњад преврнула ваган
На сва добра
Кидисали заборави

КУЛТ МРТВИХ

Свако својом пречицом
Стигне у обећану земљу
Жедна као пустиња
Напуштам себе
Са трачком наде

Откључавам
Годинама закључану
Кућу прве љубави
Жудњом сам јој отворила срце
Од тог бола
Још ми оштрица крвари

Вјековима дријема
На бедрима прељубница
Излизана миловањем
Пољупцима празнину кити

Назирем дио туге
Иза разиданог темеља
Од камена нагорјелог
И напуштене земље

На отвореном прозору
Млад Мјесец лиже сузе

Наше се жеље додирују
Као врхови планина
На дну језера

ВРИСАК

Пољубац је вијенац
Од небеских зјена
Гром из ведре неба
Гутљај воде
Рана жедна

Пољубац је мајчин поглед
Гејзер у загрљају ватре
Колут магле
У извору светом
Роса у круни цвијета

Пољубац је врисак
Слаткосано тоцило
Ехо смрти у пепелу
Голуждрава птица

Пољубац је духовно појило
Воћка калемарка
Трудна ораница
Пољубац је сиротињска игра

КРОЗ УВЕЛЕ ВЕНЕ ЖУДЊЕ

Безбожна прође ноћ
Харачи ломише тајни
Немоћно тијело
У бјегу злом

Можда
Ноћас сан подводи
Крв поткрада жеље
Године
Пресвлаче вид

Можда светац злосутни
Кроз трзаје
Лековите пузи

ЖЕДНА ПРАЗНИНА

Ноћас цвијеће умире
Данас сјенке лутају
Јутрос птице плачу
У име жалости
Плетем вијенце
Од мрвог цвијећа
Сјенке окивам
У птичјој сузи
Огледујем пусто лице
Драги мој
Са златном јабуком
У зубима
Златним зубима
У јабуци
Не дам ти
Ни једно јутро
Не дам ти
Ни један дан
Не дам ти
Ни једну ноћ

ДАЉЕ РУКЕ ОД МОЈЕГ БОГАСТВА

Не дам ти да утолиш глад
Ни балегу брдског магарца
Ни отров са очњака кобре
Ни срце слијепог гаврана
Господине
Промућкај плаву крв
Узалуд
Не просипај моју црвену
Врелу и преврелу у жилама
Док са њом гасиш
Жедну празнину

ВРЕЛО

Зашто ме желиш
Кад нијесам љубав
Која те плодом племени
Злопутниче
Не тражи ме псећим пртинама
Кроз раскошне боре стида
Ако хоћеш
Заболи ме да те нађем
На сторуком бриду заборава
Самоћа је моје миловање
Са ђерданом од невена

ПРАГ

Праг сам препријечила
Између мене и тамо оних

Овог се свијета одрекох
Онај ме не прихвата

У овом вртлогу са ореолом
Изгубих сан и вид

Ситне боре појеле образе
Испуцале као смојница

Која очекује кишу
Што узалуд пада
На јалову земљу

ОРАО СИ БИО

Ти блиски и далеки
Руку си ми запресио
И одсјекао
На њеном длану
Орао си био

Кобац што позоба сјеме
Стијена
Испод које клечох
И хиљаде свијећа палих
За пољубац
Господара неба

Оста канца заривена
У залиску срца
Не дам огњу да угасне
Наручје ми
Искричања грију

Птицо орао си био

ЖУДЊЕ

Само воде Лима
Знају моје име
Ријека сам
Од модрих дубина
Коју нико није
Премостио

Испосника
Суза радосница

Са животом
Играм скривалице
Када ме у игри
Надигра
Свијет завртим
Око прста

Ко змију
Господарицу
Моје љубави
Није пољубио
Међу очи
Не осећа
Битисање душе

У шупљини
Нагорелог стабла
Сумње поцрњеле
Од чекања

Господ
Пружио руке
Без прстију

Да се ухватим
За спас

ОТАЦ И БУКВА

Отац засука рукаве
Неколико пута у дланове плъуну
Високо изнад главе
Диже замах сјекире и викну
Ко је доље нека чува главу

Буква узгред покрши грање
На пањ паде Сунце
По смрсканим наборима
Просу се иверје

Удар се чуо на деветом небу

Ми смо плакали мало даље
Суочени са живом истином
Дуго смо гледали
Рвање хиљаду вјекова
У овом камењару пустом
Нема одлагања
Човјече
Одлутај погнуте главе
Законачи ма гдје било
Дан је кратак
Смрт те гледа кроз сузе

**Ваљало би зовнут оца
Жив је**

ПОРУКА НА КАМЕНУ

Не бери ме свуда
Док се зрном зрим
У громовске сјече
Пресуду ми зову
На вјешала

Под кошуљом
Савила се муња
Па рађа срамоту
На мргудној вјеђи
Љуља вир расплакан

Постеља ружна
На невином челу
Посрнула мрља
У незнању
Погреби јој образ
Нагрдили
Штенад растргла дојку

Како рекоше
Берачи гњева

ЈУТРО

Кад би зима знала
Како пуца срце
Мога оца
Дрвосјече
Док сјекиром
Сече стабло
Никад не би зазимила

Кад би камен знао
Како мојем оцу
Каменоломцу
Играју бубрези
Док камену снагу
Песницама дроби
Никад не би
Завидјео човјеку

Кад би знала ко́са
Како јеца душа
Мојег оца
Косиоца
Док цвијеће коси
Никад не би
Просипала кикот
Кроз откосе
Нит би рђу росом
Скидала са брида

Кад би знала змија
Како мојег оца
Змијоловца
Страх прожима
Од угриза
Никад не би
У млијеко
Убризгала отров

ТАМНИНА ЗРЕЛА

Ти приђе жедном врелу
Одјевен пјесмом
У хладу уморне тисе

Да откријеш тамнину зрелу
Њежно сјечену и догорјелу

Да последњу чашу топлине испијеш
У сјенци тисе и њена стаса

Да последњи род загризеш
Ти што приђе вриском мача

Да раскопчаш кованик са појаса
И проспеш срму по старом олтару

Ми лутамо ноћас кроз одаје тајне
У виру среће заискри искра

Ал старом труду кремен затаји
Осјенчи ми наде и растјера мир

НАДСТРЕШНИЦА

На клину старе брвнаре
Плаче очева сјекира
Још топла од татиних шака
На њеном сјечиву
Годови шапућу
Лелек се пропиње до небеса
Сузе се стропоштавају
У вртлог ока
Видим
Мајка га чека у цик зоре
Са оброком на крају возника
Гдје балвани пристижу
Са последњим дахом
Ту смо ми
Гасе гвоздени клинови
Маљ тежи од живота
Пруће уређено
Преко очевих рамена
Између куће и нас
Окаменио се камен ђипаш
Дечије стопе
Срасле у коров
Гледам вранца
Како узенгије круни језиком
И бос галопира
По макадаму љутом
На заборављеном прагу
Змија колута сузним очима
Чека да јој неко понуди њедра
Или смрска главу
И кошуљу задјене

За рог настрешнице
Додијала шарки самоћа
Празна кућа
У дугом је очекивању тресе
Прољетна грозница
Бољка без лијека
Очева сјекира откуцава
Минут по минут минут

ГРЕШНИЦИ

Наше се ватре мрзе
Као два пламена
Твој сам дубоки сан
У којем крваре жеље
Док дојим слијепу дјецу
Вуци ме обилазе
Успомене крећу испочетка
Зјенице су моје
Љуте ране у твојим очима
Учинићу их живим
Да их ни пад прашине
Не може загрнути
Ни једну молитву
Нијесмо научили
Да би у брлогу земље
Преживјели као грешници

Ја нероткиња
Клечим на камену
Који ме моли да га родим

ЈАУК ЖЕНЕ

Од рођења
Са једном ногом у гробу
Са другом на ивици сна
Са пролазницима
Дијелим ријеч судбине
Кад осјетим мирис барута
Као лавица у мрежи ричем
Дан и ноћ завијам
Као рањена вучица
Јек жене разбија простор
Ништа не могу да урадим
Ништа корисно да смислим
Волим
А не знам шта је љубав
Живим
А не знам шта је живот
Преварена
Прилазим било коме
Даље прихватам било шта
У арени отаца играчица
Са омчом блуднице играм
Рудина
Са прапорцима дворске луде
Забавља малоумнике
Матица љепоте у кошуљи
Од фијука ђавољег бича
Са оковима божије воље
У келији предрасуде набрајам
Вјештица
На ломачи рађа тиранина
Са дојком у зубима

ПЛАНЕТА УМИРЕ ОД ЖЕЋИ

Подигни медаљон

Пољуби ме
Гдје највише желиш

Пусти пољупце
Као пахуљице

По дојкама
Пуним вриска

Миловања пјенушају

У откосу љуте траве
Страст се јежи

У њедрима
Живот штурни

Сунце запалио

ЗАГРЉАЈИ

Очима смо
Претакали осјећања
Маштањима јутра звали
Будили се пољупцима
Загрљајем тајне крили

Знаковима свог тијела
Облачили и ведрили
Жудњом појили дубине

Јалове нам сјенке
Косу миловале
Успомену игре наше
Оплакаће кише љуте

Па ме боли
Што нас нема
У језеру тамне сјете

ОД БОГА ЉЕПОТА

Личим на кљусе
Спутано путилом
Старом потковицом
Потковано
Огрнута плаштаницом

Личим на фреску
Украшену ожиљцима
Суву кору хљеба
У зубима сирочета

На нарамак трња
Крај мајчиног гроба
Облак изнад којег
Провирује ведрина

Личим на осу
У шупљини
Трулог стабла
На сузу у оку дуге
Планину
Разломљену сјечом

Мој је први угриз
Уцијеп стијене
Из које капље млијеко

Што вријеме
Хитрије одмиче
Камен ми је све ближи

ОПОРЕ ДИВЉИНЕ

Рођена сам
У локви свијетла
Где је гуја
Са Мјесецом занијела

Крштена сам
У поткровљу карауле
Где кумује враг
Ђаволу

Стасала сам у наручју
Опоре дивљине
Гдје је ријеч
Род најближи

Умрла сам
У сопственим пеленама
С капљом миропомазања
Унеређена до душе

ЛУТАЛИЦА

Вечерас волим
Све на свијету

Жубор извора бистра
Самоћу набреклих жила
Њежан додир пијавица

Вечерас
Хоћу да те волим

Пронађи ме
Да изабран будеш

ИГРА

Љепота си моја
Тренутна и тајна
У очима тамним
Сјајна игра

У патњи те чувам
Више него срећна

У живом те огњу тражим
А ти трајеш као жишка
У пепелу

ПЛАМЕН

Као облак
Предадох се вјетру
Да у игри ноћ разданим

Голом душом на уздаху
Задрхтах као росе капља
Да отђутим загрљаје трава

Као слутња
Савих му се око грла
Да упијем нагон срца
На јаглуку ледном

Дуго ћу ломити шаке
Пољубљене и остављене
У пламену махнитоме

ГОСПОДАРЕ МОЈ

Твоје сам добро јутро

На јастуку варница
У постељи
Разиграна пчела
Камен стамен

Твој добар дан

Врутак врео
Пољубац
У откосу влажном
У њедрима
Ораница жедна

Твоја добра ноћ

Лула дувана
Мелем за ране
Ножница за нож

Твоја само твоја

Сјенка под ногама
Суза на задланку
Врисак у преплету бича

Твоја моћ и немоћ

Што отворених очију
Спава на кожи

Господаре мој

КАКО ЈЕ ХЛАДНО У КОСТУРУ СНА

Са тобом
Могу да подијелим
Само задњи сан

Прошаран
Црвеном бојом
У покиданој мрежи
У костуру сна
Јава разјапила чељуст
И као курва клечи
Пред богом

О глади моје
Условно осуђене
На доживотно ропство

КАЉАЈСКИ ЗЛАТОВЕЗ

Овдје све живи
Од пјесме
Са пјесмом
За пјесму

Несрећо
Зашто их зовеш
Да ти у сну законаче
Осмијехом да их будиш
Док поред нас
Отичу године

Несрећо
Сачекај ме
На каменом мосту
Гдје Призренке
Златовезе везу

Сузе као птице
Слијећу у твоје крило

Напријед не могу
Натраг не смију

ТРИЊЕ

Овог трена гледам бога
Како ведри и облачи
Са просјачким штапом
Ту је отац
Син и Свети дух
Нико не зна гдје је мајка
Кћи и свети пупак

Мој бог преко кољена
Ломи ужарено копље
Главу носи у бисагама
Од ђаволје коже

Праведник због правде
Сјече стабло живота
На којем чами
С погледом ван себе

Највернији вјерник
Ништа не види
Док скупља
Одбачено камење
Рођен у глуво доба
Ћорав и сакат
Са пупчаником
Од мртвих чворова

Мој бог се спрда са животом
А рођено је сироче
Прије рођења

ЋУД ЈЕ ЖЕНСКА СМИЈЕШНА РАБОТА

Да нијесам што сам

Ријека пуна камења
Била бих разорана бразда
Трудна звијезда
Румено гнијездо на грани

Да нијесам што сам

Огњиште пуно фосфора
Била бих зелена ливада
Празна шкољка
Једно извезено мјесечином

Да нијесам што сам

Трнка пуна саћа
Била бих колијевка
Крстача живота
Зденац за времена жедна

Да нијесам што сам

Камен са врх Кома

НОЋАС

Ноћас сам
Уплетала мјесечину
Око чворноватог тијела
Исконског просјака

Као врбов прут
Вечерњу ведрину
Око студеног слапа

Ноћас је
На скуту
Просјачког капута
Незадојено сјеме
Остало да плаче

Ноћас
На размеђу
Дивљег мрака
Изгубисмо сва свитања

РУКОВАЊА

Још ми миришу дланови
На јабуку
Испод бабиног јастука
Још ми дланови бриде
Од врелог кромпјера
Још ми дланови крваре
Од фијука врбовог прута
Још ме дланови боле
Од злослутног руковања

У ЗАЛАТКУ ВОЋКЕ

Тупом косом
Сасјекох замах тијела
Паде младост
Преко мртвих руку

Не знам
Чију крв просух
По мукама

ПРИЈАТЕЉСКА КАПЉА

У очима њеним угледах
Избезумљен мој лик
Извиреше гује
Мемла заудари
Тамо њеног величанства
Отров осу
И прошишта
Поред мене камењарка

МОЈЕ ИГРАЧКЕ

Моје играчке су
Коњска ребра
Зрачак сунца
Увојци горобилња
Скоријела мрва хљеба
Прамен магле
Трошица земље

Сваког тренутка
Почињем живот испочетка
Бацам камен
Хватам трулеж
Жваћем угљен
Свлачим муње
Мотам пламен

Зовем и чекам одзив
Одзивам се
И чекам да ме зову

РАСКРСНИЦА

Знам да си ноћи припао
И у њој ме закопао
Да сачуваш мир

У соби мрачној
Са стихом гаснем
Име ти клешем
Свитањима у олову

Далеког те тражим
Привидима изгрижена
Мамеж блиједолика
Руке мâми зидовима
Прсти вâпе

У поворци сањалицâ
Хиташ небом сладуњавим
Да превариш срећу

На раскршћу
Ни за једно пута нема
Ноћ је

МИРИС МОРАЧА

Љубави
Опточи ме снагом
И отми од стида
По појасу
Проспи мјесечину
Да трајемо
Као земља

СВЕТО ТКАЊЕ

Он се звао бол
Ја капља
Наша судбина уличарка
Гола до пупка
Он на прагу Сунце
Ја под стрехом звијезда
Моја срећа ноћ
У вјенчаници од магле

МИРОТОЧЈЕ

Почело је на вријеме
Хвала богу
Почело је у прави час
Минут прије несреће

Почело је прије почетка
Крају никад краја

Овдје се само пролази
Свети Нико је тамо
Гдје су сви свеци
Анђели пролазе кроз пакао

Човјек је зеница
У оку слијепца

Враћам се судбини
Да ми преприча завјет
И јеванђеље по мајци

Леш који су заборавили
На земљи
Сунце је покрило
Тешким капцима

МАЈКА И ЈА

Без наде и кајања
Давно се уселила туга
У моју душу и срце
Бол нико није умјео
Да тумачи

Након дугог разговора
Мајка ми исприча
Како је сједећи уза зид
Дигла руке на себе
Како је дуго плела
Омчу за живот

**Нијесам могла да вас зовем
Сама сам плакала цио вијек**

**Немојте да се љутите
Само сам ја могла
Да се осветим самој себи**

Мајка ме пробуди каменом
Који је у њедрима њедрила
И бацала из сна у сан

Тако смо остале
Да трајемо до зоре

ОСТРВО

Пустите ми руке ноћас
Да лутају
Кад путеви сви ми плачу
И веслају луде маште
Ослушкујућ шапат плиме
На острву богумилке

Невјесте ми вјенац плету
И везиље покров везу
Од љепоте и мирирса
Тамнопите перунике

ПРВИ ДАР

Корак први
Поклоних грму
Топло крило
Лабуду свом
Гњијездо спремно
За први дар
Гдје чеках срећу
Срете ме бол
Љубав оста
Расцвјетан трн

ПРВА НОЋ

Сјекну муња
Мрклим труплом

Мач забодје
У крш љути

Кад бих могла
Да га питам
Гдје омрких

На којем ме крају
Покопао

Преклињући
Да га волим

ТРАГОВИ

Под лезом Сунца
Присвоји ме лето
И додирну живот миром
Лакорима милована
Не осјетих себе
У његовој коси

Оста љубав украдена
Око струка руке знанца
Воде мирне на уснама
Пљусак потопише
Жеђ сагоре у свитања

Чекања ме пуста боле
Дођи да зјенице проспеш
И утулиш све трагове
Оног дана луде игре

Ово лето нек остане тајна
Леденуј га загрљајем
О растанку ником не говори

За сусрете топле
Никад није касно

НЕСАНИЦЕ МОЈЕ

У свом болу раскомоти душу
Сузе под каменом склони
Пољупце као дукате
Спусти у ћуп од зреле земље

Ништа не смијеш заборавит
Од пољупца до пољупца
Тајне баци у разигран поток
Да се у бистрини
Од пијане страсти окамене

Ништа немојте заборавит
Несанице моје
Ни прву ноћ ни последњи час
Ни псовку ни ћутек ни капљу
Радости просуте у неповрат
Ни част разливену по кошуљи

Раскомотите се у свом болу
Покупите успомене разасуте
Кроз празнине од сјемена грког
Тешко ми је време отежало
Тежина ме несаницом буди

ЧЕТРДЕСЕТ ОСМО ЛЬЕТО

Овог љета
Ни један дан не би мој
Нити ми рука твоја
Овлажи кикот обданица

Овог љета
По пијеску врелом
Грлих вјетар голи
Безумима мрсих косу

Овог љета
Не осјетих
Грозничава уздисања
Да преточим мирис крина
И отрујем студен раздаљине

Овог љета
Над одром загрљаја
Птице однијеше
Грохот пјене

ПОРТРЕТ РАЂЕНОГ ПСА

Душа сама са собом
У души лом и крш
Од јутра до јутра
Слушам псећа цвокотања
На голом коцу

Године нестају као плева
Преко ветрометина
Камен склизнуо и одлутао
Беспућем својег лудила

Празнина од радости јечи
Док је претурам
Из шаке у шаку
Пјеват ће на сунцу смрт
Што нас мâми
Пригушеним муком
Волимо живот
Из којег израњају мртваци

Једни грбави
Други почели да грбаве
Нико да се сагне
Нико да чучне
До старачког загрљаја
Мало помало навикавам се
На мирис угашене свијеће

Пусти ме зато усуде
Да још неку стопу утиснем
У овај глиб живота

ПОСЛЕДЊИ ПОЖАР

Птице горолетке
Размрсите овај облак
Што ме надви залисцима
У њему се змај сакрио

Нишан му је око
Стријела затрована
Његово је лице
Прва жишка у пожару

Окљујте му зенит плави
Под пазухом заводнице
Исплетите огрлицу
Од презира и чекања

Да ме оките друге
Сунца жељну
Никад срећом дотакнуту

ОКНО

Кроз замагљено окно
Старе брвнаре
Видим твоју бисту
Облаке црне
Како се грче у њеним очима
Кроз пукотине
Изгубљеног времена
Кикоће се вјетар
Између два одра
Чују се пастирска звона
Звоњава ми избраздала срце
Из тих преораних бразда
Рида цвијеће
У најљепши јек цвијетања
Отварам прозор да те зовнем
Заборавила сам
Какав је био дан
Оног дана када сам отишла
Са обећањем
Да ћу бити твоја
Надам се и очекујем те
После сваког завршеног рата
Да бог види како скидамо
Медени Мјесец са неба

ЗЕМЉА БЕЗ ГРАНИЦА

Памтим
Како сам била жедна
Када су ми лактом
Из уста просули
Задњи гутљај воде
Са чесме сеоског врела
Нико ме није сачекао
На страшном мјесту
Памћења су била саката
Са оскудним ријечима
Нијесам могла да захвалим
Горем од горега
Ни проклетства
Да проклету прокунем
Развратници
Развратили своју крв
Кроз дозивања
С једног на други крај
Тамо гдје су моја кајања
Скинута с ума
Са првим мраком узлетим
Као птица селица
Док се дан и ноћ дијеле
Слијећем на стари храст
Изнад наше куће
Од рођења тражим
Детелину с четири листа
Камен
Са лицем и наличјем

ИГРА

Пролеће
Пробудило пропланке
Снијег прошарао
Висибабе
С уранцима поранише

Здравац усукао брке
Преко широког осмијеха
Напупиле
Љескове брстине
Кукавице
Пупољцима овлажиле грло
Прхом милују просторе
Од гране до гране
Пијане од радости
Кукају

А кућа празна

Љето
Одјевено
У кошуљу од сунчанице
Вришти
Први откоси пали
Птице од кошевине
Гњијезде гњијезда
Све се од љепоте
Растаче

А кућа празна

Јесен
Скупља своја зрења
Баца их у трбух
У њедра у далеко било
Не чула се погана ријеч

А кућа празна

Зима
У опузлој кожи
Цвокоће
Сита свега и свачега
Чува време
Угашених угарака
У оку трн
Прегршт
Промрзлог пепела

А кућа празна

Раскомотила се
Сва годишња доба
Око огњишта
У којем памћења болују

Пролеће
Са кукуријеком у коси
Љето
Са пуном лобањом ватромета
Јесен
Са голим бременом трња
Зима
Круни зрно по зрно

А кућа празна

ПРИБЈЕЖИШТЕ

Просули љубав по ледини
Кренули на починак
Стопу по стопу
Пун Мјесец превалио
Пут без повратка
Облаци прогутали
Небо и земљу
Даљине испунила празнина
Прошлост
Од самоће побјегла
Испод сваког камена
Зли језици
Растржу ријеч по ријеч
Нико се ничему не нада
Блудници забили распеће
У костур разбојника
Изгубљене главе
Пророци пронашли
Одломке живота
Једва живе
На царском друму
Кривине криве ријеке
Замрзле рибе под ледом
Ловокради на мамцу
Краду богу дане
Ко зна када су љубавници
Прошли
Поред сопствене смрти

КАМЕН У КАВЕЗУ

Још је топла кућа
Од очевог ропца
Мајчиног осмијеха
Од очеве несреће
Мајчине омче
Ја као рањени гавран
Гачем у кавезу велеграда
Са прозора неданије
Посматрам бездомне псе
Како један другог ма̀ме
На кост давно оглодану
Сваку убогу ноћ
Са првим мраком
Сједнем покрај огњишта
У кули од чистог камена
Ложим ватру
Слажем угарке у жеравици
Туга загледана у моје очи
Види како пламен
Од лучеве зубље
Игра оро момачко коло
Час од срамоте
Поцрвени весељак
Час од радости поцрни

Сви су покојници
Стигли на вријеме
Поседали за софром
Чекајући да им неко
Издекламује оче наш
Баба је вољела

Да се заједно прекрстимо
И сви једанак
Напунимо кашике
Јердума ире или лучанице
Сасвим нам је било једнако
Слатко као медовина

Можда бих из ноћи у ноћ
Чучала у кавезу
Гледајући копрцање сјенки
По изблиједелом зиду
Али срећа ме узме под руку
Преко воде преко горе
Она уз пјесму
Ја уз плач
Полако уплијетамо
Стопу пред стопу
Гмижемо
Од привиђења до привиђења
Срећне
Од милог бога до бога милог

ПУСТИЊЕ

Пјесмо радости
Болом гасиш страст
Голе ријечи

Твоја је лобања
Острво за птице

Данас је велики празник

Ведар дан шири патрљке
У зјенама растаче погледе
Да му нико не види сузе

Пјесмо животе

Мртви су одустали од љубави
Све су зоре у црно завијене
За њих није стало вријеме

Голоруко проклетство
Гмиже крвотоком

Пјесмо пустињо моја

САН

Прстима
Сваку ноћ просипаш
Мирис босока
По мојим слабинама
Као пчела полен
По цвијећу старом
Окупаном росом

Укроти жедне жеље
Док покупим сузе
Просуте на грудима твојим
Чекам Мјесец да задојим
Кад падне први мрак
Са пуним устима шапутања
До смрти те волим

Опрости за ову лаж
Ноћас ме
Дјетињство успавало
У коначишту
Гдје су наши пољупци
Остали
Као змије под каменом

ОСТАВИ НЕБО ОТВОРЕНО

Немој да заспиш
Док Сунце тресе грозница
Само је моја крв
Ваистину жељна мог срца
Остави небо отворено
Ноздрве ми подрхтавају
Омамљене мирисом леда
Међу нама је каменолом
Љубави немој да заспиш
До сјутра одложи
Повратак из пакла
Остави небо отворено
Чело наслоњено
На дивљи чокот
Тамо гдје су судбине одрасле
Роса мирише на добро јутро
Остави небо отворено
Љепота је под нашим корацама
Пољубио си ме у пету
Прије хиљаду вјекова
Не спуштам стопало на земљу
Храмљем од страха
Да ти пољубац не згњечим

КРОЗ ЗЛАТНО ШИБЉЕ

Не познајем тајге, али оне знају све о мени. Планету су научиле како себе да воли, а мене говору бића. Сада кроз плач, најављујем живот; опипавам га док не потече. Бацам коцкице, гутам огањ, рађам успаванку. Тугом притискам обале, а туга траје колико и Сунце, и Месец, и камење, и трагови; репата и тврдоглава, као гује.

Радошћу савијам трње, ђаволу кидам реп, а радост траје колико и игра, и жудња, и загрљаји, и живот удваја, као трудне звезде.

Где год да погледам, видим Милијану. Осећам њену жеђ, док искушава опору дивљину. Она господари и ништа не заборавља: ни пролеће, са кукуреком у коси, ни шапутање година, ни дојиљу, што кору хлеба у крв умаче.

Она урликом, расеца дубине водâ. Погледом помера хоризонт. На ујед, бљује ватру. Шакама огрева семе. Клечећи на камену, сваког трена, рађа почетак...

Не познајем Милијану, а она зна све о мени. Препознаје мој глас, жедан истине. Сада ме пушта...

Кроз златно шибље, заједно гледамо рвање хиљаду векова. Када нам борба досади, заврtimo живот око прста...

Александра Слађана Милошевић

САДРЖАЈ

Први Пољубац (Јасмина Малешевић)
Празник за душу
Жедна пјесма
Саплитања
Градинар,
Непребол
Ноћ
Подоји времена
Клатно
Медени Мјесец
Вијенац сна
Мрак
Нарцис
Мати
Култ мртвих
Врисак
Кроз увеле вене жудње
Жедна празнина
Даље руке од мојег богатства
Врело
Праг
Орао си био
Жудње
Отац и буква
Порука на камену
Јутро
Тамнина зрела
Надстрешница
Грешници
Јаук жене
Планета умире од жеђи
Загрљаји
Од бога љепота

Опоре дивљине
Луталица
Игра
Пламен
Господаре мој
Како је хладно у костуру сна
Каљајски златовез
Триње
Ћуд је женска смијешна работа
Ноћас
Руковања
У залатку воћке
Пријатељска капља
Моје играчке
Раскрсница
Мирис морача
Свето ткање
Мироточје
Мајка и ја
Острво
Први дар
Прва ноћ
Трагови
Несанице моје
Четрдесет осмо љето
Портрет рањеног пса
Последњи пожар
Окно
Земља без граница
Игра
Прибјежиште
Камен у кавезу
Пустиње
Сан
Остави небо отворено
Кроз златно шибље
(Александра Слађана Милошевић)

Милијана Коматина
ТАЈГЕ

Уредник:
Војислав Брковић

Рецензенти:
Јасмина Малешевић
Александра Слађана Милошевић

Компјутерска обрада:
Маја Томић

Ликовна опрема:
Ксенија Ђуровић

Издавач:
СПРИНТ, Београд
Војводе Миленка 4

За издавача
Станислав Кишдобрански

Технички уредник:
Ненад Бизетић

Штама:
НОВО ДОБА, Београд

Тираж:
500 примерака

Милијана Коматина (1930-2006)

У рату редов – добровољац.

У изградњи четвороструки ударник.

У миру пјевала да плакала не би.

Читавог живота ишла у први разред и стално падала из Вјеро-науке, без права на поправни.

Старија малољетница, млађа преступница

Члан Удружења Књижевника Црне Горе

Добитник многобројних песничких награда и признања

Живела је у Београду

Објављене књиге:

ОДРОНИ

Побједа, Титоград, 1982.

ЂА ТАМО ЂА ОВАМО

НИО Универзитетска Ријеч, Никшић, 1989.

КРВ НИЈЕ ВОДА

КИЗ Алтера, Београд, 1992.

ЖИВ КАМЕН

Г.И.П. Спринт, Београд, 1996.

ТАЈГЕ

Г.И.П. Спринт, Београд, 1999.

ЦИП - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

886.1-1

КОМАТИНА, Милијана
Тајге / Милијана Коматина – Београд:
Спринт, 1999 (Београд : Ново доба).-70 стр.
20 cm

Тираж 500.-Стр.3-4:Први пољубац /
Јасмина Малешевић. – Стр.68: Кроз златно
шибље / Александра Слајана Милошевић

ISBN – 86-82863-04-9

ИД=79201292